
ODS posiluje občanskou společnost

ODS posiluje občanskou společnost

PRAVO

16.5.2008, autor: Petr Uhl

Různé jsou postoje české veřejnosti k občanské společnosti.

Václav Klaus varuje před vlivem nestátních neziskových organizací („endžíouismem“), vládní pravice se naopak snaží nakládat na bedra neziskovek to, co by měl zajišťovat stát, a stoupenci nepolitické politiky říkají, že občanská společnost je slabá, ba rachitická.

Hodně pravdy mají lidé i z iniciativ a neziskovek, stěžují si na slabou podporu v zákonech, ve finanční pomoci a v postojích státních a samosprávných orgánů.

Od nástupu ODS do vlády předloni v létě se ale občanská společnost proměňuje. I dříve byla pestrá, avšak neorganizovala se proti záměrům vlády. Byly tu iniciativy ekologické, lokální nebo obecně politické – „Děkujeme, odejděte!“. Nevstupovalo se však do konfrontace s vládou kvůli nějaké části její politiky, to je novum.

Tradiční společenství občanské společnosti – odbory, církve, spotřebitelé, pacienti, ekologové – sledují mnoho témat, jde jim o přístup k životu, k jeho kvalitě. Nové iniciativy pokrývají jen jedno téma, vždy vyvolané nepřijatelným záměrem moci.

Začalo to už loni v létě iniciativou Ne základnám proti radaru a za referendum k němu. Tančí přitom mezi vejci, drží komunisty a anarchisty v patřičných mezích. Brání se tomu zkompromitování stranickými zájmy. S tím už mají zkušenosti církve ve vztahu k lidovcům, odbory vzhledem k ČSSD, ekologové vůči Straně zelených.

Opravdovou erupci občanských aktivit vyvolala ale reforma zdravotnictví, její přijatá i zatím jen zamýšlená část. Milan Kubek, prezident České lékařské komory, sdružující všechny české lékaře kromě Julínka, bubnuje na poplach před nevratnými změnami ve zdravotnictví a vyzývá veřejnost k účasti na demonstraci odborů a pacientů proti chystané reformě. Protest chystá i první lékařská fakulta v Praze.

Proti univerzitním nemocnicím v podobě akciových společností se bouří i medicí. Jejich iniciativa vznikla z podnětu volených zástupců studentů tří lékařských fakult a farmaceutické fakulty v Praze, podpořili ji studenti lékařských fakult v Olomouci, Plzni a Hradci Králové. Koordinuje ji jejich výbor, a to je ještě cennější než protest sám. Lidé se stávají svobodnějšími, občanštějšími.

Petici proti likvidaci Ústavu hematologie a krevní transfúze jeho začleněním do Všeobecné fakultní nemocnice podepsaly už tisíce lidí. Radost jsem měl, že se podpisovalo v mé čtvrti dokonce i v lékárnách.

Na zadní proti ministerstvu školství, a to nejen pokud jde o finance, se staví i Česká konference rektorů. Už přes 17 tisíc lidí podepsalo petici proti novému systému pražských kulturních grantů, za pozastavení transformace městských divadel a za odvolání radního pro kulturu Milana Ríchtra (ODS).

Všechny zprávy o protestech a hlavně „sebeorganizování se“ jsou povzbuzující. Neboť bez občanských aktivit tohoto typu neexistuje demokratický právní stát.